

Gloviczki Zoltán

(Rektor, Apor Vilmos Katolikus Főiskola)

Köszöntő

Tisztelt vendégeink, az alternatív pedagógiai konferencia kedves látogatói! Engedjék meg, hogy az Apor Vilmos Katolikus Főiskola rektoraként, mint házigazda köszöntsem önöket ezen a furcsán, a covid vírus hatására alakuló, félig-meddig online konferencián. Talán szomorúan, de inkább optimista várakozással kell bejelentenem, hogy az idei tanévben sem kereszteltük át az alternatív pedagógiát egyszerűen pedagógiává. Hogyha az alternatív pedagógiai hagyományokat történeti szemmel nézzük, mégiscsak bizarr, hogy a nagyjából százéves hagyomány még mindig alternatív Magyarországon. Ugyanakkor szomorkásan is venném tudomásul, ha az alternatív pedagógiai mozgalom, az alternatív pedagógiai gondolkodás bármikor is egyszerűen „pedagógiává” válna. Hiszen a pedagógiai kultúránknak nagyon is szüksége van folyamatos alternatívitásra. Ugyanez mondható el a Főiskoláról, mint házigazdáról. Hiszen mi keret vagyunk, kerete vagyunk az alternatív pedagógiai központnak, mint módszertani bázisnak, kerete vagyunk ennek a konferenciának. Az alternatív pedagógia pedig kereteket feszeget. Vajon miféle keret lehet az, amely örömet leli abban, hogy feszegettetik? Bizony a pedagógia és a pedagógusképzés egy olyan keret, pontosabban olyan keret kellene, hogy legyen, amely örömet leli a feszegetésben. Ez ugyanis egy rugalmas keret. Bruno Bettelheim fogalmát transzponálva egy „elég rugalmas keret” - vagyis az kell, hogy legyen. Hiszen irányt mutat a kereten belül levőknek, identitást ad a kereten belül dolgozóknak, tanulóknak, nevelt gyerekeknek. A saját koordinátaik meghatározásában ad segítséget, sőt kifejezetten kapaszkodó is kell, hogy legyen. Elsősorban a kereten kívül rekedtek számára: hogy a képbe beléphessenek. Ugyanakkor megfelelően rugalmasnak is kell lennie. Hiszen érzékenyen kell működnie a külvilágra, gazdasági, társadalmi, családszerkezeti változásokra, és a belső világra is, a pedagógiai

gondolkodásra, pedagógiai kultúra változásaira, fejlődéseire, gyerekek, szülők, pedagógusok gondolkodására, igényeire, szempontjaira.

Azt gondolom, hogy egy pedagógusképző intézménynek ezt a rugalmasságot kell tanúsítania, sőt keresnie. Éppen ezért leginkább köszönettel tartozom mind módszertani központunknak, mind a konferenciának, mind a konferencia minden munkatársának, vendégének, és látogatójának, hogy *segíti* a munkánkat. Így nem egyszerűen keret lehetünk, hanem együtt mozoghatunk ezzel a gondolkodással.

Köszönöm tehát mindezt, további jó gondolkodást kívánok és rugalmasságunk megőrzését.

Kereszty Zsuzsa

(A konferencia díszvendége)

Köszöntő

Ha már az a megtiszteltetés ért, hogy a konferencia szervezői díszvendégnek hívtak meg, szeretném, ha két *szimbolikus* díszvendége is lenne a konferenciának. Mindkettőjüknek igen sokat köszönhet az alternatív mozgalom. *Várhegyi Györgyöt*, az alapítványi és magániskolák egyesületének alapítóját hívom meg, és *Vekerdy Tamást*, akit éppen egy évvel ezelőtt, október első napjaiban veszítettünk el, aki nélkül más lenne a hazai Waldorf-mozgalom, és aki tanárok sokaságának a szemléletére hatott. Ha jelenlétét most nélkülözzük is, gondolatainkban itt a helye *Winkler Mártának*, aki az elmúlt 30 évben elsőként alapított alternatív iskolát.

A konferencia szervezői támogatónak neveztek, vállalom ezt a szerepet, de a támogatás kölcsönös volt, ma is az.. Alternatív iskolák támogattak abban, hogy ne csak higgyek abban, hanem tudjam is, hogy érdemes újat teremteni.

Az alternatív tanárokkal való több évtizedes együttlétem, együtt-munkálkodásom legfőbb tapasztalata, hogy az az iskola életképes, amely megőrzi azokat az értékeit, amelyeket indulásakor, alapításakor megragadott, megfogalmazott, azaz amelyik *önazonos* tud maradni. Olyasmit jelent ez, hogy a Kincskereső ma is keresse és találja meg a kincset a gyerekekben, a tanárai önmagukban. A Rogers Iskolának valamennyi tanára törekedjen az önnevelésre azért, hogy legjobb formájában tudjon jelen lenni a gyerekek között. Az Alternatív Közgazdasági Gimnázium maradjon az ebihalak pártján, a Gyermek Háza legyen háza, otthona a diákjainak. A Burattino keltse életre a jobbik énjét azoknak a gyerekeknek, akiket elvállal, a Belvárosi Tanodának ma is legyen fontos, mennyire szabadok azok diákok és felnőttek, akik hozzájuk tartoznak.

Az önazonosság, a saját értékeink megőrzése mindenféle helyzeten átsegít. Változhat a társadalmi, közoktatás-politikai környezet, változhat a digitális világ, ha ezek az értékek megmaradnak, hitelesek maradunk, a hitelesség pedig megtart bennünket.

Szeretnék mindehhez még valami nagyon fontosat hozzátenni. Úgy gondolom, hogy - az önazonosság megőrzésén kívül - ez az alternatív mozgalomnak nemcsak legfőbb ügye, hanem 30 éve elmulasztott feladata is. Arról van szó, hogy meg kell teremteni az anyagi alapjait annak, hogy azokat a gyerekeket, akik - Takács Etel szavaival élve - kiművelésüket csak az iskolától várhatják, őket is be tudják fogadni az alternatív iskolák. El kell érniük, hogy legyen olyan pályázati rendszer, olyan stratégia, amelynek a segítségével akár 12 évig is kaphat ösztöndíjat egy szegény és/vagy egy más szubkultúrából érkező, például beás anyanyelvű gyerek, és ösztöndíja váltsa ki a szülői hozzájárulást. Mindez nem lehetetlen, van rá példa. Ráadásul ezeknek a legjobban rászoruló gyerekeknek a befogadása a nem vallási alapon működő, de a zsidó-keresztény kultúra értékeit magáénak tartó alternatív iskolák létezés módjához hozzátartozik.

Mindehhez kívánok a konferencia résztvevőinek elegendő erőt, energiát, főként pedig azt, hogy az alternatív mozgalom tapasztalatai szivárogiának át a tanító- és tanárképzésbe, és ha lassanként is, de valamennyi hazai iskola gyakorlatába.

Jó konferenciát!

Az én cicám